

Motion till landstingsfullmäktige:

Ny modell för effektivare styrning av användning, skötsel och underhåll av lokaler

Landstingets verksamhet är omfattande och kräver stora lokalytor utsprida runt om i länet för att fungera. Hur landstinget hanterar och sköter sina fastigheter har stor betydelse för hur väl vården fungerar, men har även stor påverkan på landstingets ekonomi.

I stora delar av landstingets finns en modell där verksamheterna inte behöver ta kostnaden för sina lokaler, utan de ses som en s k fri nyttighet för verksamheterna. Kostnaden tas istället av landstinget centralt som därmed även styr och hanterar såväl skötsel som underhåll. Västerbottens modell är idag ovanlig och den överväldigande majoriteten av svenska landsting och regioner har istället någon form av system för internhyror.

Västerbottens nuvarande modell kan ses som enkel, men har samtidigt tydliga brister. En brist är att i nuvarande modell finns det inga incitament för verksamheterna att hushålla med sina lokalytor och det finns därmed en uppenbar risk att lokalanvändningen inte blir effektiv.

En annan brist med modellen är att även underhåll och skötsel riskerar att bli lidande då besluten fattas centralt och inte som i vanliga fall där dessa kostnader inryms i hyran och därmed bestäms utifrån vedertagna riktlinjer snarare än blir en post i den centrala budgeten som ska ställas mot vårdens övriga behov. Med tanke på att det planerade underhållet varit underbudgeterat under tiotalet år och vissa budgetår fungerat som regulator för att få ihop budgeten i sin helhet, så är det ganska tydligt att denna centrala styrning av underhållsbudgeten inte varit ändamålsenlig.

Konsekvensen av denna långvariga underbudgetering av det planerade underhållet är att det uppstår akuta lokalproblem som blir mycket kostsamma och skapar stora störningar på verksamheten. Vi har tyvärr sett flera exempel på detta bara under de senaste åren.

Vi förespråkar istället någon form av hyresmodell där lokalkostnaderna synliggörs i verksamheten och det skapas incitament för att minska dessa. En modell där det fastighetsunderhållet styrs utifrån fastighetsförvaltningens professionella bedömning samt att upprättade underhållsplaner genomförs så att bästa möjliga tekniska och ekonomiska livslängd uppnås. För primärvård och folktandvård har en hyresmodell införts, men i landstingets övriga verksamhet gäller fortfarande den gamla modellen.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi att landstingsfullmäktige fattar följande beslut:

Att en hyresmodell för landstingets fastigheter införs.

Daniel Öhgren
Centerpartiet

Nicklas Sandström
Moderaterna